

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	15.06.2007
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2007
Avaldamismärge:	

Tolliseadus

Vastu võetud 13.04.2004
[RT I 2004, 28, 188](#)
 jõustumine 01.05.2004

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
16.01.2007	RT I 2007, 11, 50	18.02.2007
14.02.2007	RT I 2007, 22, 113	15.06.2007

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

(1) Eesti Vabariigi (edaspidi *Eesti*) ja väljaspool Euroopa Ühenduse (edaspidi *ühendus*) tolliterritooriumi asuvate riikide ja territooriumide (edaspidi *ühenduseväline riik*) vahelisele kaubandusele, sellega tegeleva isiku ja tolli õigustele, kohustustele ning vastutusele kohaldatakse EÜ Nõukogu määrust 2913/92/EMÜ, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1–50) (edaspidi *ühenduse tolliseadustik*), EÜ Komisjoni määrust 2454/93/EMÜ, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele 2913/92/EMÜ, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 253, 11.10.1993, lk 1–766) (edaspidi *ühenduse tolliseadustiku rakendussätted*), ja teisi tollieeskirjade rakendamiseks vastuvõetud ühenduse õigusakte. Käesolevat seadust kohaldatakse ühenduse õigusaktidega reguleerimata osas.

(2) Käesolevas seaduses sätestatakse ka tolli ja isiku õigused ja kohustused muude keeldude ja piirangute riikliku järelevalve teostamisel tolli poolt, samuti vastutus tollieeskirjade rikkumise eest. Vastavalt ühenduse tolliseadustiku artiklile 1 koosnevad tollieeskirjad ühenduse tolliseadustikust ja ühenduse tasandil või siseriiklikult nende eeskirjade rakendamiseks vastuvõetud sätetest.

(3) Ühenduse õigusaktidest tulenevad impordi- ja eksporditollimaksud sisalduvad EÜ Nõukogu määruis 2658/87/EMÜ tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 07.09.1987, lk 1–675) (edaspidi *ühenduse tollitariifistik*). Imporditollimaksuvabastused sätestatakse EÜ Nõukogu määrusega 918/83/EMÜ, millega kehtestatakse ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem (EÜT L 105, 23.04.1983, lk 1–37) (edaspidi *ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem*). Kui kaupa maksustatakse importimisel muu maksuga kui imporditollimaks, kohaldatakse maksustamisel Eesti maksuseaduste sätteid tingimusel, et need ei ole vastuolus ühenduse õigusaktidega.

(4) Ühenduse õigusaktides, käesolevas seaduses ja selle alusel antavates õigusaktides ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse (RT I 2001, 58, 354; 2002, 53, 336; 61, 375; 2003, 20, 117; 78, 527) sätteid, arvestades ühenduse õigusaktide ja käesoleva seaduse erisusi.

(5) Vabariigi Valitsus või rahandusminister võib oma pädevuse piirides kehtestada tollieeskirjade kohaldamiseks õigusakte küsimustes, mille otsustamise õigus on ühenduse õigusaktide kohaselt liikmesriigil.

§ 2. Põhimõisted

(1) Käesolevas seaduses kasutatakse mõisteid ühenduse tolliseadustiku ja ühenduse tolliseadustiku rakendussätete tähenduses.

(2) Eesti isik käesoleva seaduse tähenduses on Eesti füüsilisest isikust ettevõtja, Eesti juriidiline isik, välisriigi juriidiline isik, kellel on püsiv tegevuskoht Eestis, Eesti riigi-, valla- või linnaasutus ning rahvusvahelise organisatsiooni esindus Eestis.

(3) Isiklikud asjad on reisija poolt reisil kasutamiseks või tarbimiseks mõeldud esemed, välja arvatud kommertstranspordivahend.

(4) Kaubasaadetus koosneb kaupadest, mis saadetakse samal ajal samast lähtekohast sama kommertstranspordivahendiga samalt saatjalt samale saajale samasse sihtkohta.

(5) Kommertstranspordivahend on inimeste tasuliseks veoks või kauba tasuliseks või tasuta veoks kasutatav transpordivahend.

(6) Reisija on ühendusevälisest riigist Eestisse või Eestist ühendusevälisesse riiki siirduv füüsiline isik, sõltumata reisi eesmärgist.

(7) Riski hindamine on tollile kättesaadava teabe analüüsimine ja selle alusel objektile tollieeskirjade rikkumise toimumise võimalikkuse suhtes hinnangu andmine.

(8) Toll on Maksu- ja Tolliamet.

(9) Tolliametnik on Maksu- ja Tolliameti ametnik, kes tööülesannete täitmisel teostab tolliformaalsusi.

(10) Tolliformaalsused on tollikontroll ja teised toimingud, mida tuleb asjaomasel isikul või tollil tollieeskirjade täitmiseks teha.

(11) Tolliasutus on Maksu- ja Tolliameti struktuuriüksus, kus on võimalik teostada kõiki või osa tolliformaalsusi.

§ 3. Esindamine

(1) Isik võib kooskõlas ühenduse tolliseadustiku artikli 5 lõikega 1 määrata tolliga suhtlemiseks esindaja. Esindaja peab olema Eesti isik, välja arvatud transiidideklaratsioonide või ajutise impordi deklaratsioonide esitamisel ja isikute puhul, kes esitavad deklaratsioone juhuti, tingimusel, et toll peab seda põhjendatuks.

(2) Kaudse esindamise korral peab esindajal olema tolliagentuuri tegevusluba. Tolliagentuuri tegevusluba ei nõuta tollioksjoni korraldajalt.

(3) Tolli põhjendatud nõudmisel tuleb esindajal esitada notariaalselt tõestatud volikiri.

§ 4. Tolliagentuur

(1) Tolliagentuur on Eesti füüsilisest isikust ettevõtja või Eestis asutatud juriidiline isik, kes seoses kauba ühendusevälisest riigist Eestisse või Eestist ühendusevälisesse riiki toimetamisega suhtleb tolliga, teostades tolliformaalsusi teise isiku eest temaga kokkuleppel.

(2) Tolliagentuur esitab tollile tagatise.

(3) Tolliagentuur tegutseb tolliagentide kaudu. Tolliagent on füüsiline isik, kellele toll on väljastanud asjakohase tunnistuse.

§ 5. Tolliagentuuri tegevusluba

(1) Tolliagentuuri tegevusloa väljastab ja tunnistab kehtetuks toll.

(2) Toll keeldub tolliagentuuri loa väljastamisest, kui isik ei esita tolli rahuldavat tagatist.

(3) Kui tolliagentuur ei ole viis tööpäeva enne tagatise kehtivusaja lõppemist esitanud tollile uut tagatist, peatab toll tolliagentuuri tegevusloa kehtivuse tagatise lõppemise päevale järgneval päeval kuni tolli rahuldava tagatise esitamiseni. Kui toll on teinud tagatise suurendamise otsuse, kuna isik ei vasta enam käesoleva seaduse § 62 lõikes 1 sätestatud tingimustele või teda on karistatud sama paragrahvi lõikes 2 nimetatud süütegude eest, peatab toll tolliagentuuri tegevusloa kehtivuse kuni tolli rahuldava tagatise esitamiseni.

[RT I 2007, 22, 113- jõust. 15.06.2007]

(4) Tolliagentuuri tegevusluba tunnistatakse kehtetuks tolliagentuuri kirjaliku taotluse alusel või tolli algatusel. Toll tunnistab tegevusloa kehtetuks, kui tolliagentuur ei ole tolli rahuldavat tagatist tähtpäevaks esitanud.

(5) Tolliagentuuri tegevusloa ja tolliagentuuri tunnistuse väljastamise ja kehtetuks tunnistamise ning tolliagentuuri tegevuse korra [kehtestab rahandusminister määrusega](#) .

§ 6. Tolli otsus

(1) Kui isik taotleb kirjalikult tollilt tollieeskirjade rakendamiseks otsuse tegemist, toimetatakse tolli otsus taotlejale kätte vastavalt taotluses tehtud valikule kas postiga, tolli poolt või elektrooniliselt 30 päeva jooksul, arvates taotluse saamise päevast, kui tollieeskirjades ei ole ette nähtud teist tähtaega.

(2) Tolli kirjalikku otsusesse kantakse järgmised andmed:

- 1) otsuse teinud tolliasutuse nimetus;
- 2) otsuse koostanud ametniku nimi ja ametikoht;
- 3) otsuse nimetus, number ja tegemise kuupäev;
- 4) isiku, kelle suhtes otsus on tehtud, nimi ja postiaadress;
- 5) otsuse põhjendus koos viidetega tollieeskirjade vastavatele sätetele;
- 6) otsuse eiramisel kohaldatavad sanktsioonid;
- 7) otsuse vaidlustamise kord.

§ 7. Tolli otsuste ja toimingute vaidlustamine

Isikul on õigus esitada tolli otsuse või tolliametniku toimingu peale vaie. Vaide esitamine ja lahendamine toimub maksukorralduse seaduses (RT I 2002, 26, 150; 57, 358; 63, 387; 99, 581; 110, 660; 111, 662; 2003, 2, 17; 48, 341; 71, 472; 82, 554; 88, 591; 2004, 2, 7) vaide kohta sätestatud korras, arvestades ühenduse õigusaktides sätestatud erisusi.

§ 8. Tolliformaalsuste teostamise keel

(1) Tolliformaalsused teostatakse eesti keeles.

(2) Tollieeskirjades ettenähtud juhtudel võib tolliformaalsusi teostada ka mõnes muus keeles, kusjuures tollil on õigus vajaduse korral nõuda tollideklaratsiooni lisadokumentide tõlget. Põhjendatud juhtudel nõuab toll notari poolt tõestatud või vandetõlgi poolt kinnitatud tõlget.

§ 9. Tollikontrolli teostamine

(1) Toll teostab kõiki ühenduse tolliseadustiku artiklis 13 sätestatud kontrole, järgides tollieeskirjades tolliprotseduurile suunatud kauba kontrollimise kohta sätestatud.
[RT I 2007, 22, 113- jõust. 15.06.2007]

(2) Sularaha kontrollimisel kohaldab toll kauba tollikontrolli eeskirju. Käesolevas seaduses kasutatakse sularaha mõistet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1889 /2005 ühendusse sisse toodava või ühendusest välja viidava sularaha kontrollimise kohta (ELT L 309, 25.11.2005, lk 9–12) artikli 2 punkti 2 tähenduses.
[RT I 2007, 22, 113- jõust. 15.06.2007]

§ 9¹. Eelkontroll

(1) Enne tollieeskirjades ettenähtud lubade väljastamist viib toll läbi loa taotleja eelkontrolli, mille käigus hindab taotleja suutlikkust täita taotletava loa kasutamise tingimusi.

(2) Toll koostab kirjaliku eelkontrolli otsuse. Eelkontrolli otsus võib sisaldada ka tolli nõudeid või soovitusi loa taotleja töökorralduse muutmiseks, sealhulgas arvepidamise, aruandluse või sise-eeskirja muutmiseks.
[RT I 2007, 22, 113- jõust. 15.06.2007]

§ 10. Keeldude ja piirangute riiklik järelevalve

Kui Euroopa Liidu liikmesriikide vahelise kaubanduse või postisaadetiste, samuti ühest liikmesriigist teise siirduvate isikutega kaasas oleva kauba suhtes on õigusaktiga kehtestatud keeld või piirang ja toll teostab sellise keelu või piirangu riiklikku järelevalvet, võib tolliametnik kasutada oma ülesannete täitmiseks kõiki neid õigusi, mis on talle ühenduse õigusaktide ja käesoleva seadusega antud tollieeskirjade rakendamisel, kui tal on riski hindamisele tuginedes alust arvata, et sellist keeldu või piirangut eiratakse.

§ 11. Teabe andmine ja andmete elektrooniline edastamine

(1) Eesti ja ühendusevälise riigi vahelise kaubandusega, postisaadetiste ja reisijate liikumisega otseselt või kaudselt seotud isik esitab tollile tolli nõudmisel ja tolli määratud mõistliku tähtaja jooksul riski hindamiseks vajalikud dokumendid või edastab asjakohased andmed elektrooniliselt ning võimaldab tollile tasuta juurdepääsu kauba, transpordivahendite või reisijate andmetele.

(2) Kui Euroopa Liidu liikmesriikide vahelise kaubanduse, postisaadetiste ja ühest liikmesriigist teise siirduvate isikutega kaasas oleva kauba suhtes on õigusaktiga kehtestatud keeld või piirang ja toll teostab sellise keelu või piirangu riiklikku järelevalvet, on ka Eesti ja teiste liikmesriikide vahelise kaubandusega, postisaadetiste

ja isikute ühest liikmesriigist teise liikumisega seotud isikud kohustatud andma teavet vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 1.

(3) Riigi andmekogu vastutav töötaja lubab tollile ligipääsu tema poolt peetavale andmekogule, kui andmekogus olevad andmed on vajalikud riski hindamiseks.

(4) Toll võib lubada vastavalt ühenduse tolliseadustiku artikli 61 punktile b esitada tollideklaratsioone ja vastavalt ühenduse tolliseadustiku rakendussätete artikli 183 lõikele 4 ülddeklaratsiooni andmeid elektrooniliselt. Tollile elektrooniliselt deklaratsioonide esitamise ja andmete edastamise korra [kehtestab rahandusminister määrusega](#).

§ 12. Tollikontrolli tsoon

(1) Tollikontrolli tsoon hõlmab rahvusvaheliseks liikluseks avatud sadama ja lennujaama territooriumi, raudteejaama ala või maanteelõigul olevat piiripunkti, mille Maksu- ja Tolliameti peadirektor on kooskõlastatult selle omaniku või seadusliku valdajaga määranud tolliformaalsuste teostamiseks.

(2) Tollikontrolli tsoonis on tolli loata keelatud kaupa transpordivahendilt maha ja transpordivahendile laadida ning tollikontrolli tsoonist välja viia enne, kui nõutud tolliformaalsused on teostatud.

§ 13. Tollijärelevalve all olev kaup

(1) Tollijärelevalve all oleva kaubaga võib teostada vaid tolli poolt aktsepteeritud toiminguid ja tehinguid.

(2) Kui tollil on kahtlusi kauba tollijärelevalve alt ebaseadusliku väljaviimise suhtes, lasub võlgnikul kohustus tõendada, et kaup ei ole ebaseaduslikult tollijärelevalve alt välja viidud. Kui võlgnik ei suuda seda tõendada, loetakse kaup tollijärelevalve alt ebaseaduslikult väljaviiduks.

(3) Tollijärelevalve all oleva kauba hävimisel või kahjustumisel on kauba valdaja kohustatud sellest esimesel võimalusel tollile teatama ja esitama tõendusmaterjalid kauba hävimise või kahjustumise kohta. Kui esitatud tõendid tolli ei rahulda, loetakse kaup tollijärelevalve alt ebaseaduslikult väljaviiduks.

2. peatükk

MAKSU- JA TOLLIAMET NING TOLLIAMETNIKUD

§ 14. Maksu- ja Tolliameti ülesanded tollieeskirjade rakendamisel

Tollieeskirjade rakendamisel on Maksu- ja Tolliameti ülesanneteks ühiskonna ja majanduse kaitsmine maksupettuste ja salakaubaveo tõkestamisega, kauba importimisel tasumisele kuuluvate maksude kogumine ning Eesti ja ühenduseväliste riikide vahelise seadusliku kaubanduse hõlbustamine.

§ 15. [Kehtetu – [RT I 2007, 22, 113](#)- jõust. 15.06.2007]

§ 16. Maksu- ja Tolliameti koostöö teiste täidesaatva riigivõimu asutustega

(1) Oma ülesannete täitmisel teeb Maksu- ja Tolliamet koostööd teiste täidesaatva riigivõimu asutustega vastavalt tollieeskirjadele ja muudele õigusaktidele.

(2) Maksu- ja Tolliamet koordineerib kauba ühendusevälisest riigist Eestisse või Eestist ühendusevälisesse riiki toimetamisega seotud teiste täidesaatva riigivõimu asutuste omavahelist koostööd.

§ 17. Ametitõendi esitamine

Tolliametnik on kohustatud teenistuskohustuste täitmisel esitama esimesel nõudmisel ametitõendi.

§ 18. Tolliametniku õigused

Tolliametnikul on teenistuskohustuste täitmisel õigus:

1) kontrollida isikut tõendavaid dokumente ja teha nendest koopiaid, teha kauba, transpordivahendi, isiku ja tema isiklike asjade läbivaatust ning pidada kaupa, transpordivahendit ja isikut kinni seadusega sätestatud juhtudel ja korras;

[[RT I 2007, 22, 113](#)- jõust. 15.06.2007]

2) kasutada tollieeskirjade, maksuseaduste ja maksukorralduse seaduse rikkumise ennetamiseks, tõkestamiseks ning avastamiseks tehnilisi ja muid vahendeid, rikkumata isikute põhiseaduslikke õigusi, ning teostada jälitustegevust seadusega sätestatud korras;

3) siseneda seadusega ettenähtud korras tollieeskirjade, maksuseaduste või maksukorralduse seaduse rikkumisele viitavate asjaolude kontrollimiseks takistamatult isiku kasutuses olevatesse ehitistesse ja territooriumidele;

4) peatada ja kontrollida transpordivahendeid ning neis olevat kaupa, samuti kontrollida juhi ja transpordivahendi dokumente ning kauba saatedokumente, vajaduse korral keelata transpordivahendi kasutamine;

5) teha teisi õigusaktidega ettenähtud tollikontrolli toiminguid.

§ 19. Erivahendid ja relvastus

(1) Maksu- ja Tolliameti ametnike erivahendid jagunevad passiivse ja aktiivse kaitse vahenditeks ning abivahenditeks. Tsviilotstarbelised esemed ja vahendid on Maksu- ja Tolliameti ametnike erivahenditeks vaid juhul, kui neid kasutatakse Maksu- ja Tolliameti ülesannete täitmisel.

(2) Passiivse kaitse vahendid on kaitsekiivrid ning soomus- ja muud kuulikindlad vestid.

(3) Aktiivse kaitse vahendid on käeraud ja teenistuskooerad.

(4) Maksu- ja Tolliameti ametnike abivahendid on valgus- ja heliseadmed, eriotstarbelised värvimis- ja märgistusvahendid, pisargaasi- ja suitsugranaadid (-seadmed) ning Maksu- ja Tolliametile kuuluvad eri- ja tavaotstarbelised või teenistuskohustusi täitva ametniku kasutuses olevad transpordivahendid.

(5) Maksu- ja Tolliameti ametnike relvastusse kuuluvad kumminui, gaasirelvad ja tulirelvad.

(6) Maksu- ja Tolliameti ametnikel on õigus teenistuskohustuste täitmisel kasutada erivahendeid ja relvastust järgmistel juhtudel:

1) kuritegelike rünnete tõrjumisel;

2) tollieeskirjade, maksuseaduste või maksukorralduse seaduse rikkuja kinnipidamisel, kinnipeetud isiku toimetamisel tolliasutusse või politseisse, samuti konvoeerimisel, kui isik ei allu või osutab vastupanu tolliametnikule või kui on alust arvata, et isik võib põgeneda või tekitada kahju teistele isikutele, ümbruskonnale või iseendale.

(7) Maksu- ja Tolliameti ametnik tohib tollieeskirjade, maksuseaduste või maksukorralduse seaduse rikkuja vastu kasutada erivahendeid ja relvastust teenistuskohustuste täitmisel ning enda ohutuse tagamiseks, arvestades õigusrikkumise iseloomu, isikut ja konkreetset olukorda. Erivahendite ja relvastuse kasutamise korral tuleb hoiduda inimeste tervise kahjustamisest suuremal määral, kui see on konkreetset juhul vältimatu.

(8) Maksu- ja Tolliameti ametnike erivahendite kandmise ja hoidmise korra [kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#).

§ 20. Tulirelva kasutamine

(1) Maksu- ja Tolliameti ametnikul on õigus kanda ja kasutada tulirelva. Ta võib tulirelva kasutada ohuolukorras pärast eelnevat hoiatamist äärmise abinõuna, kui teisiti ei ole elu või tervist ohtu panemata võimalik täita temale pandud teenistuskohustusi.

(2) Tulirelva võib kasutada:

1) kuritegeliku ründe tõkestamisel, kui on ohus Maksu- ja Tolliameti ametniku enda või teise inimese elu ja tervis;

2) relvastatud isiku relvitustamisel ja kinnipidamisel;

3) korduvatele peatumismärguannetele reageerimata jätnud või jälitatava transpordivahendi peatuma sundimiseks, tulistades transpordivahendi sellisesse ossa, millesse tulistamine ei sea ohtu inimese elu;

4) looma loomakaitse seaduse (RT I 2001, 3, 4; 2002, 13, 78; 61, 375; 63, 387; 96, 566) alusel lubatud hukkamiseks;

5) konvoeeritava või relvastatud jälitatava isiku põgenemise peatamiseks, tulistades ainult jalgadesse.

(3) Tulirelva on keelatud kasutada:

1) laste, vanurite ja ilmsete rasedustunnustega naiste vastu, välja arvatud nende poolse relvastatud ründe või grupiviisilise ründe tõrjumiseks või tõkestamiseks või nende relvitustamiseks;

2) välisriikide diplomaatilistes esindustes, konsulaarasutustes, erimissioonides ja rahvusvaheliste organisatsioonide esindustes, samuti diplomaatiliselt puutumatust omavate sõidukite suhtes, välja arvatud nende esinduste või asutuste juhtide nõusolekul või välislepingutega reguleeritud juhtudel;

3) ehitistes, kus toodetakse või hoitakse kergesti süttivaid või mürgiseid aineid või lõhkeaineid või aineid, mis erivahendite ja relvastuse kasutamise mõjul võivad ohustada inimeste elu või tervist.

(4) Maksu- ja Tolliameti ametnik on kohustatud tulirelva kasutamise juhtudest viivitamatult teatama oma struktuuriüksuse juhile.

§ 21. Maksu- ja Tolliameti ametnike vormiriietus

(1) Maksu- ja Tolliameti ametnikud kannavad teenistuses olles ettenähtud juhtudel vormiriietust.

(2) Maksu- ja Tolliameti ametnike vormiriidetuse kirjelduse ja vormiriidetuse esemete kasutamise tähtjad kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(3) Maksu- ja Tolliameti ametnikele vormiriidetuse andmise ja selle kandmise korra [kehtestab rahandusminister määrusega](#) .
[RT I 2007, 22, 113- jõust. 15.06.2007]

§ 22. Tolliametnike koostöö teiste täidesaatva riigivõimu asutuste ametnikega

(1) Tolliametnikud on kohustatud oma pädevuse piires kaasa aitama füüsiliste isikute ebaseaduslike piiriületamiskatsete tõkestamisele ning edastama piirivalveametnikele viivitamatult neile teada oleva asjassepuutuva informatsiooni.

(2) Tolliametnikud on kohustatud kauba importimisel ja eksportimisel tegema seadusega sätestatud koostööd teiste selleks määratud järelevalveametnikega.

(3) Tolliametnikud on kohustatud kauba importimisel või sellele tollikäitlusviisi määramisel kontrollima õigusaktide alusel Veterinaar- ja Toiduameti ning Taimetoodangu Inspeksiooni kontrolli alla kuuluva kauba nõuetele vastavuse dokumenti või märgistust. Sellisele kaubale võib määrata ainult Veterinaar- ja Toiduameti või Taimetoodangu Inspeksiooni ametniku poolt lubatud tollikäitlusviise.

3. peatükk

IMPORDI- JA EKSPORDITOLLIMAKSUDE NING MUUDE KAUBANDUST REGULEERIVATE MEETMETE KOHALDAMISE TINGIMUSED

§ 23. Eesti tollitariifistik

Eesti tollitariifistik sisaldab ühenduse tollitariifistikku, samuti Eesti õigusaktidega kehtestatud meetmeid (edaspidi *riiklikud meetmed*), mida rakendatakse kauba tolliprotseduurile suunamisel. Eesti tollitariifistikust juhinduvad deklarandid ja tolliametnikud tollivormistuse käigus kauba suhtes meetmeid kohaldades.

§ 24. Eesti tollitariifistiku haldamine ja muutmine

(1) Eesti tollitariifistikku haldab ja selle õigsuse eest vastutab Maksu- ja Tolliamet. Riiklike meetmete, sealhulgas nomenklatuuride haldamist korraldavad ja andmete õigsuse eest vastutavad ministriumid, kelle valitsemisalasse vastav meede kuulub. Riiklikku meedet haldaval asutusel on õigus teha Eesti tollitariifistikus õigusaktidega kooskõla säilitamiseks vajalikke muudatusi.

(2) Eesti tollitariifistiku haldamise korra [kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#) .

§ 25. Kauba tariifne klassifitseerimine

(1) Deklarant määrab vastavalt õigusaktidele kauba tariifse klassifikatsiooni.

(2) Kui deklarandi poolt määratud kauba tariifne klassifikatsioon ei vasta kaubale, teatab toll viivitamatult sellest deklarandile ja määrab kauba tariifse klassifikatsiooni vastavalt Eesti tollitariifistikule kümne päeva jooksul, arvates päevast, millal deklarandile teatati kauba tariifse klassifikatsiooni muutmise vajadusest. Põhjendatud juhtudel võib nimetatud tähtaeg olla pikem. Deklarandi soovil peab toll tähtaja pikendamist kirjalikult põhjendama.

§ 26. Kauba mittedooduspäritolu sertifikaadi väljastamine

(1) Kauba mittedooduspäritolu tõendava päritolusertifikaadi väljastab ja kinnitab Eesti Kaubandus-Tööstuskoda. Mittedooduspäritolu sertifikaadi väljastamine ja kinnitamine on tasuline. Tasu arvutamisel võetakse aluseks kõik Eesti Kaubandus-Tööstuskoja tehtavad kulutused päritolusertifikaatide väljastamiseks ja kinnitamiseks, sealhulgas kulutused infotehnoloogiliseks lahenduseks, töötasudeks, vastutuskindlustuseks ja vormide trükkimiseks. Tasude suurused avaldatakse Eesti Kaubandus-Tööstuskoja veebilehel.

(2) Kauba mittedooduspäritolu tõendava päritolusertifikaadi taotlemise ja väljastamise korra [kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#) .

§ 27. Tolliväärtuse määramisel kasutatav valuutakurss ja otsuse tegemise tähtaeg

(1) Ühenduse tolliseadustiku rakendussätete artiklis 168 nimetatud noteeritud kurss on Eesti Panga poolt avaldatud Eesti krooni vahetuskurss.

(2) Ühenduse tolliseadustiku rakendussätete artikli 181a kohase tolliväärtuse määramise otsuse teeb toll ühe aasta jooksul, arvates asjaomasele isikule lisateabe andmiseks määratud tähtpäevast.

4. peatükk

EESTISSE TOIMETATUD KAUBALE KUNI SELLELE TOLLIKÄITLUSVIISI MÄÄRAMISENI KOHALDATAVAD SÄTTED

§ 28. Kauba ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamine

(1) Kauba ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamisel tuleb isikul, kes kauba Eestisse toimetab, või isikul, kes on võtnud vastutuse selle kauba Eestisse toimetamisele järgneva veo eest, või isikul, kelle nimel eelnimetatud isikud tegutsesid, esitada tollile kaup ja ülddeklaratsioon.

(2) Kauba ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamisel tolliformaalsuste teostamise korra, ülddeklaratsioonina kasutatavate dokumentide loetelu ja sisenemisdeklaratsiooni täitmise juhendi kehtestab [Vabariigi Valitsus määrusega](#).

§ 29. Sisenemisdeklaratsioon

(1) Kauba ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamiseks maanteetranspordivahendiga ülddeklaratsiooni alusel edastatakse andmed tollile tollideklaratsiooni vormil (edaspidi *sisenemisdeklaratsioon*).

(2) Sisenemisdeklaratsiooni võib esitada isik, kellele toll on andnud sisenemisdeklaratsiooni esitamise loa. Sisenemisdeklaratsiooni esitamise loa saamiseks esitab isik tolliasutusele, kelle piirkonnas ta peamiselt tolliformaalsusi teostab, kirjaliku taotluse.

(3) Toll annab sisenemisdeklaratsiooni esitamise loa, kui isik on esitanud tekkida võiva tollivõla tasumise tagatise, mis tolli rahuldab.

(4) Toll keeldub sisenemisdeklaratsiooni esitamise loa andmisest, kui:

- 1) taotlus ei ole tolli rahuldavalt põhjendatud;
- 2) isik ei ole taotluse esitamise päevale eelnenud aasta jooksul teostanud regulaarselt tolliformaalsusi;
- 3) isikul ei ole tolli rahuldavat tagatist;
- 4) isiku raamatupidamine ei võimalda tollil taotleja tegevust kontrollida;
- 5) isikul ei ole täpset arvepidamist kauba liikumise kohta;
- 6) isiku ärialane reputatsioon ei ole laitmatu;
- 7) isikul on kauba importimisel ja eksportimisel kogutavate maksude osas maksuvõlg;
- 8) isiku esitatud andmed ei ole tõesed.

(5) Toll võib keelduda sisenemisdeklaratsiooni esitamise loa andmisest, kui taotlejat on taotluse esitamise päevale eelnenud kuue kuu jooksul korduvalt karistatud käesolevas seaduses sätestatud väärteo eest, mille eest on karistusena ette nähtud füüsilisele isikule rahatrahv üle 100 trahviühiku ja juriidilisele isikule rahatrahv üle 30 000 krooni, või ta on toime pannud karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364; 2002, 86, 504; 82, 480; 105, 612; 2003, 4, 22; 83, 557; 90, 601; 2004, 7, 40) §-des 391–393 sätestatud kuriteo, mille karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud.

(6) Sisenemisdeklaratsiooni esitamise luba tunnistatakse kehtetuks loa omaja kirjaliku taotluse alusel või tolli algatusel. Toll võib loa kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) loa omajat on loa kehtetuks tunnistamise päevale eelnenud kuue kuu jooksul korduvalt karistatud käesolevas seaduses sätestatud väärteo eest, mille eest on karistusena ette nähtud füüsilisele isikule rahatrahv üle 100 trahviühiku ja juriidilisele isikule rahatrahv üle 30 000 krooni, või ta on toime pannud karistusseadustiku §-des 391–393 sätestatud kuriteo, mille karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud;
- 2) loa omaja on rikkunud loas nimetatud tingimusi;
- 3) esinevad käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 3–8 loetletud asjaolud.

§ 30. Kauba ajutise ladustamise tingimused

(1) Ajutiselt ladustatud kaupa võib hoida tolli poolt aktsepteeritud tolliterminalis või hoiukohas tollieeskirjades ettenähtud tingimustel. Tolliterminalis võivad kaupa ajutiselt ladustatuna hoida kõik kaupa ühendusevälisest riigist Eestisse toimetavad isikud, hoiukoht aga on ette nähtud ainult kindlaksmääratud kasutajale.

(2) Tolliterminali ja hoiukoha pidaja on Eesti isik. Tolliterminali pidamise loa ja hoiukoha pidamise loa väljastab ja tunnistab kehtetuks toll.

(3) Toll keeldub tolliterminali või hoiukoha pidamise loa väljastamisest, kui:

- 1) tolliterminal või hoiukoht ei vasta tollieeskirjades ettenähtud nõuetele;
- 2) hoiukoha loa taotleja on kaupa importinud vähema aja kui ühe aasta jooksul enne taotluse esitamise päeva;

- 3) taotlus ei ole tolli rahuldavalt põhjendatud;
- 4) isikul ei ole tolli rahuldavat tagatist;
- 5) isiku raamatupidamine ei võimalda tollil taotleja tegevust kontrollida;
- 6) isikul ei ole täpset arvepidamist kauba liikumise kohta;
- 7) isiku ärialane reputatsioon ei ole laitmatu;
- 8) isikul on kauba importimisel ja eksportimisel kogutavate maksude osas maksuvõlg;
- 9) isiku esitatud andmed ei ole tõesed.

(4) Toll võib keelduda tolliterminali või hoiukoha pidamise loa väljastamisest, kui taotlejat on taotluse esitamise päevale eelnenud kuue kuu jooksul korduvalt karistatud käesolevas seaduses sätestatud väärteo eest, mille eest on karistusena ette nähtud füüsilisele isikule rahaträhv üle 100 trahviühiku ja juriidilisele isikule rahaträhv üle 30 000 krooni, või ta on toime pannud karistusseadustiku §-des 391–393 sätestatud kuriteo, mille karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud.

(5) Toll võib peatada tolliterminali või hoiukoha pidamise loa kehtivuse kuni kaheks kuuks ning määrata peatamise aluseks olnud asjaolude kõrvaldamiseks, tolli nõudmiste täitmiseks või kauba tolliterminalist või hoiukohast väljatoimetamiseks tähtaja, kui:

- 1) tolliterminali või hoiukoha pidajat on loa kehtivuse peatamise päevale eelnenud kuue kuu jooksul korduvalt karistatud käesolevas seaduses sätestatud väärteo eest, mille eest on karistusena ette nähtud füüsilisele isikule rahaträhv üle 100 trahviühiku ja juriidilisele isikule rahaträhv üle 30 000 krooni, või ta on toime pannud karistusseadustiku §-des 391–393 sätestatud kuriteo, mille karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud;
- 2) kauba puutumatus ei ole tagatud;
- 3) tolliterminali või hoiukoha pidajal esineb loas nimetatud tingimuste rikkumisi;
- 4) esinevad käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1 ja 4–9 loetletud asjaolud.

(6) Tolliterminali või hoiukoha pidamise luba tunnistatakse kehtetuks tolliterminali või hoiukoha pidaja kirjaliku taotluse alusel või tolli algatusel. Toll võib loa kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) loa kehtivus oli enne kehtetuks tunnistamist peatatud käesoleva paragrahvi lõike 5 punktis 1 nimetatud põhjusel või
- 2) tolliterminali või hoiukoha pidaja ei ole ettenähtud tähtpäevaks kõrvaldanud asjaolusid, mis olid loa kehtivuse peatamise aluseks.

(7) Tolliterminali või hoiukoha pidaja on kohustatud kauba üle pidama arvestust tollieeskirjadest ettenähtud korras. Kaup tuleb kanda arvestusse kohe, kui see saabub tolliterminali või hoiukohta. Tollil on õigus igal ajal kontrollida ajutiselt ladustatud kaupa ja selle kaubaga seotud dokumente.

(8) Tolliterminali ja hoiukoha pidaja vastutab kauba puutumatus ja arvestuse täpsuse eest, kui ta ei tõenda, et arvestuse ebatäpsus tekkis mõne teise isiku süül.

(9) Nõuded tolliterminalile ja hoiukohale, tolliterminali ja hoiukoha pidamise loa väljastamise, loa kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise ning kauba hoidmise korra [kehtestab rahandusminister määrusega](#) .

§ 31. Kauba hoiulevõtmine

(1) Tollile esitatud kauba võib toll kauba valdaja taotluse alusel hoiule võtta kuni sellele tollikäitlusviisi määramiseni ning see kaup loetakse ajutiselt ladustatuks.

[RT I 2007, 22, 113- jõust. 15.06.2007]

(2) Toll keeldub kauba hoiulevõtmisest, kui tolliasutuses puuduvad sellise kauba hoidmiseks ettenähtud ruumid või need on hõivatud, samuti juhul, kui kauba mõõtmete või olemuse tõttu ei ole võimalik seda kaupa nendes ruumidesse paigutada.

5. peatükk KAUBALE TOLLIKÄITLUSVIISI MÄÄRAMINE

§ 32. Tollikäitlusviisi määramise kord

(1) Ajutiselt ladustatud kaubale tuleb ettenähtud tähtpäevaks määrata tollikäitlusviis.

(2) Tollikäitlusviisi määramise eest vastutab ülddeklaratsiooni esitanud isik. Tollikäitlusviisi määramiseks teostatakse tolliformaalsusi.

(3) [Vabariigi Valitsus](#) võib määrustega kehtestada tollikäitlusviisi määramiseks vajalikud tolliformaalsuste teostamise korrad.

§ 33. Tollikontroll tollikäitlusviisi määramisel

(1) Vastavat valdkonda reguleeriva seaduse alusel nõutavat dokumenti või riikliku registri kannet kontrollitakse kauba importimisel ja eksportimisel tolliformaalsuste käigus, kui õigusaktides ei ole sätestatud teisiti.

(2) Tollil on õigus tollikontrolli teostamiseks kaasata eksperte. Ekspertiisikulud kannab toll, kui tollieeskirjades ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Tollikontroll ei tohi ohustada inimeste ega loomade elu ja tervist ning taimede seisundit, kahjustada kontrollitavat kaupa ega keskkonda. Tollikontrolli teostamisel põhjendamatult ei viivitata.

(4) Kauba, transpordivahendi, pagasi või reisija läbivaatuse tulemuste kohta vormistatakse akt kahes eksemplaris, millest üks eksemplar antakse asjaomasele isikule, teine jääb tollile. Kui transpordivahendi läbivaatuse käigus transpordivahendil olevat kaupa ei teisaldatud, ei pea toll läbivaatuse akti koostama.

§ 34. Tolli tegevuseks vajalikud ruumid

(1) Tollil on õigus saada tolliterminalis, tollilaos, vabatsõonis või vabalaos selle omanikult või seaduslikult valdajalt tolli tegevuseks vajalikud tööohutus- ja töötervishoiuõuete kohased ruumid, võimaluse korral sisustatud bürooruumid, ning sidevahendid tasuta kasutamiseks. Sideteenuste eest tasub toll.

(2) Tollil on õigus saada piiripunktis, postiteenuse osutaja asukohas, samuti sadamas, lennu- või raudteejaamas või muus transpordisõlmes selle seaduslikult valdajalt või omanikult, kui omanik ei ole valdaja, tolli tegevuseks vajalikud tööohutus- ja töötervishoiuõuete kohased ruumid, võimaluse korral sisustatud bürooruumid, ning sidevahendid tasuta kasutamiseks, kui toll ei ole maanteepiiripunkti omanikuga kokku leppinud teisiti. Kommunaalteenuste, sealhulgas sideteenuste ning elektri eest, tasub toll, kui nende eest tasumisele kuuluv summa on arvestatud eraldi.

§ 35. Kaubakoguste mõõtmine

(1) Kaubakoguste mõõtmist tollikontrolli käigus võib teostada ühenduse isik, kes on mõõteseaduse (RT I 2004, 18, 132) kohaselt tunnistatud erialaselt pädevaks asjaomases mõõtevaldkonnas.

(2) Ülddeklaratsiooni esitaja või deklarant on kohustatud vastavalt tollieeskirjadele ja nendes nimetatud juhtudel tolliformaalsuste käigus oma kulul korraldama kaubakoguste mõõtmise käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku poolt ja esitama tollile mõõtmise tulemusi kajastava dokumendi. Kaupade ja juhtude loetelu, mille korral isik on kohustatud korraldama kaubakoguste mõõtmise, sätestatakse käesoleva seaduse § 39 lõike 7 alusel kehtestatavas [kauba läbivaatuse ning sellest proovide ja näidiste võtmise korras](#).

(3) Tollikontrolli käigus pakendamata vedeliku, puistematerjali, sae- või metsamaterjali mõõtetulemuse võrdlemisel kauba kohta käivate andmetega võib toll võtta arvesse mõõteprotsessi mõõtemääramatust.

§ 36. Tolliasutuste pädevus

(1) Ühenduse tolliseadustiku artiklis 60 sätestatud tolliasutuste pädevuse tolliformaalsuste teostamisel ning tolliformaalsuste teostamise aja ja koha määrab Maksu- ja Tolliameti peadirektor.

(2) Ühenduse tolliseadustiku rakendussätete artiklis 202 sätestatud tolliteenusena tolliformaalsuste teisel ajal teostamise kulude arvutamisel võetakse aluseks tolliametniku keskmine töötasu ja transpordikulud. Tolliametniku keskmine töötasu arvutatakse palgaseaduse (RT I 1994, 11, 154; 1995, 12, 120; 1999, 29, 397; 2000, 10, 59; 40, 248; 2001, 42, 233; 50, 287; 2002, 61, 375; 62, 377; 111, 662; RT III 2003, 2, 16; RT I 2003, 88, 591) kohaselt. Transpordikulu arvutamisel lähtutakse Maksu- ja Tolliameti ametisõidukite kasutamise keskmisest kulust sõidukilomeetri kohta teenuse osutamisele eelnenud kalendriaastal. Tolliametnike keskmine töötasu ja transpordikulude arvutamisel aluseks võetakse keskmine kulu sõidukilomeetri kohta avaldatakse Maksu- ja Tolliameti veebilehel. Tolliteenuse kulude arvutamise ja tolliteenuse eest tasumise korra [kehtestab rahandusminister määrusega](#).

(3) Ettenägematus olukorras lahendab tolliasutus tolliformaalsuste teostamise küsimused iseseisvalt, lähtudes konkreetsest olukorrast ja avalikust huvist.

§ 37. Tollideklaratsiooni esitamine

(1) Tollideklaratsioon esitatakse elektroonilise andmetöötlussüsteemi vahendusel. Tollieeskirjades ettenähtud juhtudel võib tollideklaratsiooni esitada muul viisil.

(2) Kui kaubasaadetise kogus või väärtus ületab ühenduse õigusaktis sätestatud statistilist läve ja kaubasaadetist ei saa vastavalt ühenduse tolliseadustiku rakendussätetele deklareerida suuliselt või muu toiminguga abil, tuleb esitada tollideklaratsioon.

(3) Kaubasaadetise kohta tuleb lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatule esitada tollideklaratsioon ka siis, kui kaubasaadetise väärtus ületab ühenduse tollimaksuvabastuse süsteemis sätestatud imporditollimaksuvaba piiri või kogus ületab Eesti maksuseadustega kehtestatud maksuvaba koguselist piiri.

(4) Toll võib keelduda ühe kaubasaadetise osade kohta nende importimisel eraldi tollideklaratsioone aktsepteerimast, kui kaubasaadetise deklareeritava osa väärtus ei ületa ühenduse tollimaksuvabastuse süsteemis sätestatud imporditollimaksuvaba piiri või kaubale on Eesti maksuseadustega kehtestatud maksuvaba koguseline piir ja kauba kogus ei ületa seda piiri.

(5) Kaubasaadetise kohta, milles sisalduva kauba suhtes on kehtestatud piirang, esitatakse ühenduse tolliseadustiku rakendussätetes määratud juhtudel tollideklaratsioon ka käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatata juhul.

(6) Füüsiline isik võib tollideklaratsiooni asemel esitada reisija deklaratsiooni, kui kaubasaadetise kogus ega väärtus ei ületa ühenduse õigusaktis sätestatud statistilist läve. Reisija deklaratsiooni ei või esitada ühendusevälisest riigist Eestisse kaubana toimetatud transpordivahendi deklareerimisel.

(7) Tollideklaratsiooni esitamisel kontrollib toll isikusamasust, isiku esindusõigust ja õigust konkreetse kauba kohta tollideklaratsiooni esitada.

(8) Täiendavad juhised tollideklaratsiooni ja lihtsustatud tollideklaratsiooni täitmiseks, esitamiseks ja aktsepteerimiseks ning deklaratsioonides sisalduvate andmete edastamiseks [kehtestab rahandusminister määrusega](#).

[RT I 2007, 22, 113- jõust. 15.06.2007]

§ 38. Vastutus tollideklaratsiooni esitamisel

Deklarant ja kaudse esindamise korral ka isik, kelle eest tollideklaratsioon esitati, vastutavad deklareeritud andmete täielikkuse ja õiguse ning esitatud dokumentide autentsuse eest, samuti kauba tollideklaratsioonile vastavuse eest.

§ 39. Kauba läbivaatus ning proovide ja näidiste võtmine

(1) Ühenduse tolliseadustiku rakendussätete artiklis 239 sätestatud tolliteenusena teises kohas ja teisel ajal kauba läbivaatuse tegemise kulud arvutatakse ja tolliteenus eest tasutakse vastavalt käesoleva seaduse § 36 lõikes 2 ja selle alusel kehtestatud korrale.

(2) Kui deklarant keeldub ühenduse tolliseadustiku rakendussätete artiklis 241 loetletud toiminguid tegemast, teeb seda toll asendustäitmise ja sunniraha seaduses (RT I 2001, 50, 283; 94, 580) sätestatud korras. Tolli poolt enne sunnivahendi rakendamist deklarandile tehtud ettekirjutuse kohta vaide esitamise tähtaeg on viis päeva ettekirjutuse kättesaamise päevast arvates.

(3) Teave proovide ja näidiste analüüsimise, uurimise ja muu sellise käsitlemise tulemuste kohta toimetatakse deklarandile kätte vastavalt tema soovile kas postiga, tolli poolt või elektrooniliselt. Kasutamata proovid ja näidised või nende ülejäägid tagastatakse deklarandile tema soovil.

(4) Kauba kohta, mille suhtes on kahtlus, et see rikub intellektuaalset omandit EL Nõukogu määruse 1383/2003/EL tolli tegevusest teatud intellektuaalse omandi rikkumise kahtlusega kauba suhtes ja intellektuaalset omandit rikkuva kauba suhtes võetavate meetmete sätestamise kohta (ELT L 196, 02.08.2003, lk 7–14) tähenduses, annab õiguste omaja kauba proovide või näidiste uurimise alusel talle kauba kinnipidamisest teatamisest arvates kümne tööpäeva jooksul kirjaliku hinnangu. Õiguste omajale ei maksta hinnangu andmise eest tasu.

(5) Hinnangus peab sisalduma:

- 1) hinnangu andmise aeg ja koht;
- 2) hinnangu koostaja ees- ja perekonnanimi ning ametinimetus;
- 3) näidiste kirjeldus, millele hinnang anti;
- 4) järelduslik osa, milles õiguste omaja annab motiveeritud vastuse, kas tegemist on intellektuaalset omandit rikkuva kaubaga või mitte.

(6) Toll edastab õiguste omajalt saadud hinnangu ärakirja viivitamatult asjaomasele isikule, kes võib hinnangu ärakirja kättesaamisest alates kümne päeva jooksul esitada tollile hinnangu kohta kirjalikud vastuväited koos asjakohaste tõenditega.

(7) Kauba läbivaatuse ning sellest proovide ja näidiste võtmise korra [kehtestab rahandusminister määrusega](#) .

§ 40. Transpordivahendi läbivaatus

(1) Eestisse saabuva, Eestis viibiva ja Eestist lahkuva transpordivahendi võib toll peatada ja läbi vaadata.

(2) Transpordivahendi läbivaatust tehakse selle valdaja juuresolekul. Kui transpordivahendi valdajat ei ole võimalik kindlaks teha või kui ta keeldub läbivaatuse juures olemast, võib tolliametniku korraldusel ühe manuka juuresolekul transpordivahendi läbi vaadata ka selle valdaja juuresolekuta.

(3) Transpordivahendid, mis ületavad Eesti ja ühendusevälise riigi vahelist piiri, on kohustatud peatuma piiril asuvas tolliasutuses, selle puudumisel suunduma kindlaksmääratud marsruudil peatumatult ettenähtud tolliasutusse. Sundpeatuse korral tuleb sellest teatada viivitamatult tollile või piirivalvele.

(4) Sadama, postiteenuse osutaja, raudtee- ja lennujaama selleks määratud töötajad ning laevaagendid on kohustatud tollile ette teatama iga transpordivahendi ühendusevälisest riigist saabumisest ja ühendusevälisesse riiki lahkumisest ning keelama imporditava ja eksporditava kauba transpordivahendilt mahalaadimise, samuti transpordivahendile peale- või ümberlaadimise tolli loata.

§ 41. Pagasi läbivaatus

(1) Tolliametnikul on õigus nõuda Eesti ja ühendusevälise riigi vahelist piiri ületavalt, samuti sadama või lennujaama transiitreisijate alal viibivalt pagasi esitamist läbivaatuseks ning see läbi vaadata. Kontrollitav isik peab tolliametnikule oma pagasi ette näitama ning tolliametniku korraldusel lahti pakkima.

(2) Pagasi läbivaatust tehakse selle valdaja juuresolekul. Kui pagasi valdajat ei ole võimalik kindlaks teha või kui ta keeldub läbivaatuse juures olemast, võib tolliametniku korraldusel ühe manuka juuresolekul pagasi läbi vaadata ka valdaja juuresolekuta.

(3) Sadama või lennujaama transiitreisijate alal viibiva reisija pagasi läbivaatust teeb tolliametnik juhul, kui tal on riski hindamisele tuginedes alust arvata, et reisijal on kaasas kaupa, mille importimisel või eksportimisel kehtivad keelud või piirangud.

§ 42. Reisija läbivaatus

(1) Enne reisija läbivaatust võib temaga samast soost tolliametnik väliselt kombata läbivaadatava riideid, et teha kindlaks deklareerimisele kuuluva, kuid tollile esitamata, samuti keeldude või piirangutega seotud kauba olemasolu.

(2) Kui tollil on riski hindamisele tuginedes alust arvata, et Eesti ja ühendusevälise riigi vahelist piiri ületav või sadama või lennujaama transiitreisijate alal viibiv reisija varjab deklareerimisele kuuluvat või keeldude või piirangutega seotud kaupa peidetuna oma kehal või kehas, võib tolliametniku korraldusel teha reisija läbivaatuse.

(3) Reisija läbivaatuse teeb temaga samast soost tolliametnik eraldi ruumis ühe samast soost manuka juuresolekul. Kontrollitava reisija nõudmisel peab kontrollimise juures viibima tunnistaja, kelle ta on kohalviibijate seast valinud.

(4) Enne reisija läbivaatust on tolliametnik kohustatud esitama kontrollitavale reisijale ametitõendi ja tutvustama talle reisija läbivaatusel tehtavaid toiminguid.

(5) Tolliametnikul on reisija läbivaatuse käigus õigus:

- 1) nõuda reisijalt lahtirõivastumist ja kontrollida teda vaatluse teel;
- 2) otsida läbi reisija riietusesemed;
- 3) saata reisija ravisutusse kehasisese läbivaatuse tegemiseks tolliametniku juuresolekul, kui tolliametnikul on kahtlus kauba paiknemise suhtes reisija kehas.

(6) Kontrollitav reisija peab seoses tekkinud kahtlustega võimalikult täpselt vastama temale esitatud küsimustele ning täitma tolliametniku korraldusi, mis on tehtud peidetud kauba avastamise eesmärgil. Välisriigi isikust reisijal on õigus kasutada talle esitatavatele küsimustele vastamisel ja tolliametniku korralduste täitmisel tõlki.

§ 43. Postisaadetise läbivaatus

(1) Kaupa sisaldava ühendusevälisest riigist saabunud rahvusvahelise postisaadetise läbivaatus toimub postiteenuse osutaja asukohas enne selle väljastamist saajale, ühendusevälisesse riiki lähetatava saadetise läbivaatus aga pärast selle saatjalt vastuvõtmist või vastuvõtmise ajal. Rahvusvaheline postisaadetis käesoleva seaduse ja selle alusel antud õigusaktide tähenduses ei hõlma kullerposti saadetist postiseaduse (RT I 2001, 64, 367; 2002, 61, 375; 63, 387; 2003, 88, 594) tähenduses.

(2) Rahvusvahelises postisaadetises sisalduv kaup, mille suhtes on kehtestatud piirang ja importimisel või eksportimisel vastavat valdkonda reguleeriva seaduse alusel nõutavat dokumenti ei esitata või vastav riikliku registri kanne puudub, samuti keelatud kaup tagastatakse selle saatjale tema kulul või peetakse tolli otsuse alusel kinni, teatades sellest kauba saatjale.

§ 44. Tollitõkendid

(1) Tollitõkend on plomm või muu tõkend, mille tolliametnik on paigaldanud kaubale, transpordivahendile ja ehitisele nende puutumatus tagamiseks. Ühele objektile võib panna mitu tollitõkendit.

(2) Tollitõkendiga kaitstud transpordivahendis või ehitises asuva kauba puutumatus ning tollitõkendi rikkumatus eest vastutab selle transpordivahendi või ehitise valdaja. Tollitõkendi eemaldamine tolli loata on keelatud. Tollitõkendi võib tolli loata eemaldada transpordivahendis veetava või ehitises hoitava kauba säilimise tagamiseks ettenägematus olukorras.

(3) Toll võib aktsepteerida teise isiku või välisriigi tolli- või muu pädeva asutuse pandud tõkendeid. Tolli aktsepteeritud tõkend on samaväärne tema pandud tõkendiga.

(4) Tollil on õigus nõuda asjaomase isiku juuresolekut, kui tolliametnik tollitõkendi paneb või eemaldab.

(5) Tollitõkend peab olema pandud nii, et seda rikkumata või transpordivahendile või ehitisele sisse murdmisjälgi jätmata ei ole juurdepääs kaubale võimalik. Tollitõkendi paigaldamise viis peab välistama selle eemaldamise tõkendi rikkumata. Tollitõkendi panemise kohta teeb tolliametnik ettenähtud dokumendile märke.

(6) Tollitõkendi purunemisest, kaotsiminekest või ettenägematus olukorras eemaldamisest, samuti sisse murdmisjälgedest või muudest kahjustustest tollitõkendiga kaitstud transpordivahendil või ehitisel peab transpordivahendi või ehitise valdaja viivitamatult tollile teatama.

(7) Tollitõkendite panemise ja eemaldamise korra [kehtestab rahandusminister määrusega](#) .

§ 45. Hõivamisele kuuluv kaup

(1) Ühenduse tolliseadustiku artiklites 53, 57 ja 75 nimetatud kauba toll hõivab ja realiseerib, hävitab tollijärelevalve all või annab tasuta üle käesoleva seaduse §-des 97 ja 98 sätestatud korras.

(2) Toll toimetab deklarandile kätte kirjaliku teate oma kavatsuse kohta kaup hõivata ja määrab tähtaja tollieeskirjadest tulenevate nõuete täitmiseks. Kaupa ei hõivata, kui deklarant täidab nõuded, reeksportib kauba ühenduse tolliterritooriumilt tolli määratud tähtpäevaks, hävitab kauba tollijärelevalve all või kannab kauba tolli loal üle riigi omandisse.

[RT I 2007, 22, 113- jõust. 15.06.2007]

§ 46. Lihtsustatud tollideklaratsioonid

(1) Toll ei väljasta üldjuhul ühenduse tolliseadustiku rakendussätete artiklis 263 nimetatud kohapeal toimuva tollivormistuse luba, kui isik ei edasta tollile teavet kauba kohta elektrooniliselt.

(2) Lihtsustatud tollideklaratsiooni kasutamise luba tunnistatakse kehtetuks loa omaja kirjaliku taotluse alusel või tolli algatusel. Toll tunnistab loa kehtetuks, kui loa andmise tingimused ei ole enam täidetud või kui isik ei esita tagatise määramise otsuses näidatud tähtpäevaks tolli rahuldavat tagatist.

§ 47. Reisija deklaratsioon

(1) Ühendusevälisest riigist Eestisse või Eestist ühendusevälisesse riiki siirduva reisija pagasis olevale kaubale kohaldatakse käesoleva seaduse § 37 lõigetes 2, 3, 4 ja 6 kaubasaadete deklareerimise kohta sätestatud.

[RT I 2007, 22, 113- jõust. 15.06.2007]

(2)–(3)

[Kehtetud – RT I 2007, 22, 113- jõust. 15.06.2007]

(4) Isiklikud asjad peavad olema vastavuses reisi kestuse ja eesmärgiga ning ei kuulu deklareerimisele, välja arvatud juhul, kui nende importimise või eksportimise suhtes on kehtestatud piirang.

(5) Isiklike asjade ja kauba kohta, mille suhtes on kehtestatud piirang, esitatakse reisija deklaratsioon, kui õigusaktidega ei ole sätestatud tollideklaratsiooni esitamise kohustust.

[RT I 2007, 22, 113- jõust. 15.06.2007]

(6) Reisija, kelle pagasis ühendusevälisest riigist Eestisse või Eestist ühendusevälisesse riiki siirdumisel ei sisaldu deklareerimisele kuuluvat kaupa, deklareerib sellise kauba puudumist tollile tollieeskirjade kohaselt suuliselt või muu toiminguga abil.

(7) Reisija kirjaliku taotluse alusel võib toll võtta kauba hoiule. Hoiulevõetud kaubale kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 31 sätestatud .

(8) Reisija tolliformaalsuste korra, reisija deklaratsiooni vormi ja selle täitmise juhendi [kehtestab rahandusminister määrusega](#) .

§ 48. Postisaadetise deklaratsioon

(1) Eestist ühendusevälisesse riiki saadetava kaupa sisaldava rahvusvahelise postisaadetise kohta täidab saatja postisaadetise deklaratsiooni, mis lisatakse postisaadetisele. Kui postisaadetises oleva kauba kogus või tolliväärtus ületab ühenduse õigusaktis sätestatud statistilist läve, esitab isik kauba kohta ka tollideklaratsiooni. [RT I 2007, 22, 113- jõust. 15.06.2007]

(2) Ühendusevälisest riigist saabuva postisaadetise kohta, milles sisalduva kauba tolliväärtus või kogus ületab ühenduse õigusaktis sätestatud statistilist läve, esitab isik tollideklaratsiooni. [RT I 2007, 22, 113- jõust. 15.06.2007]

§ 49. Tollideklaratsiooni muutmine ja kehtetuks tunnistamine pärast kauba vabastamist

(1) Toll võib omal algatusel või deklarandi taotlusel teha tollideklaratsioonis pärast kauba vabastamist muudatusi või tunnistada tollideklaratsiooni kehtetuks.

(2) Pärast kauba vabastamist tollideklaratsioonis muudatuste tegemise ja tollideklaratsiooni kehtetuks tunnistamise täiendavad juhised [kehtestab rahandusminister määrusega](#) .

§ 50. Tollideklaratsiooni järelkontroll

(1) Tollideklaratsiooni järelkontrolli käigus võib tolliametnik ühenduse tolliseadustiku artiklis 78 sätestatud õigusi kasutada talle Maksu- ja Tolliameti peadirektori või tema volitatud isiku antud volituse alusel oma pädevuse piires. Tolliametnikul on keelatud siseneda eluruumi seal elava isiku loata.

(2) Tollideklaratsiooni järelkontrolli tehakse ning deklareeritud kauba sooduspäritolu tõendavaid dokumente kontrollitakse maksukorralduse seaduses sätestatud korras.

6. peatükk TOLLIKÄITLUSVIISID

§ 51. Vabasse ringlusse lubamine

(1) Vabasse ringlusse lubamine annab ühendusevälisele kaubale ühenduse kauba tollistaatuse.

(2) Vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduuri rakendamise täiendavad juhised [kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#).

§ 52. Majandusliku mõjuga tolliprotseduurid ja tollilao

(1) Ühenduse tolliseadustiku rakendussätete artiklis 497 nimetatud taotluse alusel väljastab toll ühenduse tolliseadustiku artiklis 86 sätestatud tingimustel loa majandusliku mõjuga tolliprotseduuri kasutamiseks või tollilao pidamiseks.

(1¹) Kui majandusliku mõjuga tolliprotseduuri kasutav isik või tollilao pidaja ei ole viis tööpäeva enne tagatise kehtivusaja lõppemist esitanud tollile uut tagatist, peatab toll majandusliku mõjuga tolliprotseduuri kasutamise või tollilao pidamise loa kehtivuse tagatise lõppemise päevale järgneval päeval kuni tolli rahuldava tagatise esitamiseni.

[RT I 2007, 22, 113- jõust. 15.06.2007]

(2) Kui toll on teinud tagatise suurendamise otsuse, kuna isik ei vasta enam käesoleva seaduse § 62 lõikes 1 sätestatud tingimustele või teda on karistatud sama paragrahvi lõikes 2 nimetatud süütegude eest, peatab toll tolliprotseduuri kasutamise või tollilao pidamise loa kehtivuse kuni tolli rahuldava tagatise esitamiseni. Kui isik ei esita tagatise määramise otsuses näidatud tähtpäevaks tolli rahuldavat tagatist, tunnistab toll asjakohase loa kehtetuks. Toll tunnistab loa kehtetuks ka juhul, kui loa andmise tingimused ei olnud enam täidetud.

(3) Kui isik ei soovi enam majandusliku mõjuga tolliprotseduuri kasutada või tolliladu pidada, esitab ta loa kehtetuks tunnistamiseks kirjaliku taotluse.

(4) Nõuded tollilaole, tollilao pidamise loa väljastamise, loa kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise ning kauba hoidmise korra [kehtestab rahandusminister määrusega](#) .

(5) Majandusliku mõjuga tolliprotseduuride rakendamise täiendavad juhised [kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#) .

§ 53. Ekspordi tolliprotseduuri rakendamine

(1) Toll kontrollib eksporditavat kaupa riski hindamisele tuginedes. Kauba ekspordi tõendamiseks vajalikule dokumendile teeb toll märke maksuseaduses või ühise põllumajanduspoliitika rakendamiseks vastuvõetud õigusaktis sätestatud juhu.

(2) Eksporditavat kaupa ei või deklareerida väljumistolliasutuses, kui ekspordi tollideklaratsiooni esitab deklarandi kaudne esindaja.

(3) Ekspordi tolliprotseduuri rakendamise täiendavad juhised ning ekspordimisel tolliformaalsuste teostamise korra [kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#).

§ 54. Vabatsoon ja vabaladu

(1) Isiku taotlusel ja vastavalt ühenduse tolliseadustiku artikli 167 lõikes 1 sätestatule luuakse vabatsoon ja asutatakse vabaladu Vabariigi Valitsuse korraldusega ettepaneku alusel, mille Maksu- ja Tolliamet on edastanud Rahandusministeeriumile.

(2) Vabatsooni loomiseks ja vabalao asutamiseks on vaja vabatsooni territooriumi ja vabalao ehitise omaniku või seadusliku valdaja kirjalikku nõusolekut. Mitme omaniku ja valdaja korral on vajalik nende kõigi kirjalik nõusolek.

(3) Vabariigi Valitsuse korralduses märgitakse vabatsooni tüüp, tähtaeg, milleks vabatsoon on loodud ja vabaladu asutatud, vabatsooni piiripunktide koordinaadid, vabalaona määratletud ehitised ning vabatsooni ja vabalao sisse- ja väljapääsud.

(4) Vabatsooni ja vabalao tegevus lõpeb tähtaja lõppemisel või tegevus lõpetatakse Vabariigi Valitsuse korraldusega enne tähtaega, kui vabatsoon või vabaladu ei vasta enam tollieeskirjades ettenähtud nõuetele või neid nõudeid enam ei täideta.

(5) Toll keeldub vabatsoonis tegutsemise loa väljastamisest, kui:

- 1) taotletava tegevuse tagajärjel raskeneb oluliselt tollikontrolli teostamine või see muutub võimatuks;
- 2) taotlus ei ole tolli rahuldavalt põhjendatud;
- 3) isiku raamatupidamine ei võimalda tollil taotleja tegevust kontrollida;
- 3¹) isikul ei ole ühenduse tolliseadustiku artiklile 168a vastavas vabatsoonis tegutsemiseks tolli rahuldavat tagatist;
[RT I 2007, 22, 113- jõust. 15.06.2007]
- 4) isikul ei ole täpset arvepidamist kauba liikumise kohta;
- 5) isiku ärialane reputatsioon ei ole laitmatu;
- 6) isikul on kauba importimisel ja ekspordimisel kogutavate maksude osas maksuvõlg;
- 7) isiku esitatud andmed ei ole tõesed.

(6) Toll võib keelduda vabatsoonis tegutsemise loa väljastamisest, kui taotlejat on taotluse esitamise päevale eelnenud kuue kuu jooksul korduvalt karistatud käesolevas seaduses sätestatud väärteo eest, mille eest on karistusena ette nähtud füüsilisele isikule rahatrahv üle 100 trahviühiku ja juriidilisele isikule rahatrahv üle 30 000 krooni, või ta on toime pannud karistusseadustiku §-des 391–393 sätestatud kuriteo, mille karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud.

(7) Toll võib peatada vabatsoonis tegutsemise loa kehtivuse kuni kaheks kuuks ning määrata peatamise aluseks olnud asjaolude kõrvaldamiseks, tolli nõudmiste täitmiseks või kauba isiku valdustest väljatoimetamiseks tähtaja, kui:

- 1) isikut on loa kehtivuse peatamise päevale eelnenud kuue kuu jooksul korduvalt karistatud käesolevas seaduses sätestatud väärteo eest, mille eest on karistusena ette nähtud füüsilisele isikule rahatrahv üle 100 trahviühiku ja juriidilisele isikule rahatrahv üle 30 000 krooni, või ta on toime pannud karistusseadustiku §-des 391–393 sätestatud kuriteo, mille karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud;
- 2) isikul esineb vabatsoonis tegutsemise loas nimetatud tingimuste rikkumisi;
- 3) esinevad käesoleva paragrahvi lõike 5 punktides 3–7 loetletud asjaolud.

(8) Vabatsoonis tegutsemise luba tunnistatakse kehtetuks isiku kirjaliku taotluse alusel või tolli algatusel. Toll võib loa kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) loa kehtivus oli enne kehtetuks tunnistamist peatatud käesoleva paragrahvi lõike 7 punktis 1 nimetatud põhjusel või
- 2) isik ei ole ettenähtud tähtpäevaks kõrvaldanud asjaolusid, mis olid loa kehtivuse peatamise aluseks.

(9) Täiendavad juhised vabatsoonis ja vabalao tegutsemiseks ning tegutsemisloa väljastamise, loa kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise korra [kehtestab rahandusminister määrusega](#) .

§ 55. Kauba riigi omandisse ülekandmine ja hävitamine

Ühendusevälise kauba võib tolli nõusolekul üle kanda riigi omandisse. Kauba riigi omandisse ülekandmise, samuti kauba tollijärelevalve all hävitamise korra [kehtestab rahandusminister määrusega](#) .

7. peatükk

TOLLISOODUSTUSED JA TOLLIFORMAALSUSTE LIHTSUSTAMINE

§ 56. Tollisoodustusega kaup

(1) Ühenduse tolliseadustiku, ühenduse tollimaksuvabastuse süsteemi või käesoleva seaduse alusel impordi- või eksporditollimaksudest vabastatud kaup loetakse ühenduse tolliterritooriumile tollisoodustusega imporditud või ühenduse tolliterritooriumilt tollisoodustusega eksporditud kaubaks.

(2) Tollisoodustusega imporditud või eksporditud kaupa võib kasutada ainult neil eesmärkidel, milleks tollisoodustused on kehtestatud. Sellise kauba kasutamine teistel eesmärkidel on lubatud ainult pärast impordi- või eksporditollimaksude tasumist.

(3) Tollisoodustust võimalkandakse tingimusel, et soodustuse saamise õigus on deklarandil või kaudse esindamise korral isikul, kelle eest tollideklaratsioon esitati.

§ 57. Maksuvabastused

(1) Varustus, kütus ja muu vee- või õhusõidukis kohapeal reisi ajal tarbimiseks vajalik kaup, mille impordib Euroopa Liidu liikmesriikide vahelisi reise teostava vee- või õhusõiduki tarbevaruks isik, kes seda vee- või õhusõidukit käitab, on vabastatud imporditollimaksudest. Varuosi ja lisavarustust tarbevaruks ei loeta.

(2) Diplomaatiliste suhete Viini konventsioonis (RT II 1993, 24, 56), konsulaarsuhete Viini konventsioonis (RT II 1993, 23, 53) või Riigikogu poolt ratifitseeritud välislepingus nimetatud isikute poolt imporditud kaup on imporditollimaksudest vabastatud.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhul tollisoodustusega imporditud kaupa ei ole lubatud selle kauba vabasse ringlusse lubamise päevast arvates kolme aasta jooksul tasuta ega tasu eest kasutada anda, kasutada tagatisena ega võõrandada, välja arvatud teisele sama soodustuse kasutamise õigusega isikule.

(4) Mis tahes tasuta või tasu eest kasutada andmise, tagatisena kasutamise või võõrandamise korral enne käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tähtaja lõppemist tuleb maksta tähtaja lõppemiseni jäänud iga kuu või selle osa eest üks kolmekümnekuuendik sellest imporditollimaksude summast, mis oleks tulnud tasuda kauba vabasse ringlusse lubamisel, kui isikul ei oleks olnud imporditollimaksuvabastuse saamise õigust.

(5) Välisesinduse, välisesinduse töötaja ning tema perekonnaliikme kõigist maksudest vabastatud kauba tolliformaalsuste teostamise korra [kehtestab Vabariigi Valitsus](#) määrusega.

§ 58. Relvajõudude kauba ning julgeoleku ja kaitseotstarbelise kauba tolliformaalsused

(1) Toll ei kontrolli Eesti kaitsejõudude teenistusülesandeid täitvat sõjalaeva, sõjalennukit ega muud sõjatehnikat, piirivalve teenistusülesandeid täitvat ujuvvahendit ega õhusõidukit ning päästemeeskonna teenistusülesandeid täitvat transpordivahendit ega tehnikat, samuti teenistusülesandeid täitva isikkoosseisu isiklike asju, kui tollil ei ole alust arvata, et seal leidub kaupa, mida ei vajata teenistusülesannete täitmisel. Üksuse ühendusevälisest riigist Eestisse või Eestist ühendusevälisesse riiki siirdumisel deklareerib üksuse ülem varustuse tollile tollieeskirjades ettenähtud korras.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatata juhtudel allutatakse kaitsejõudude, piirivalve ja päästemeeskonna transpordivahend, kaup ning isikkoosseisu isiklikud asjad, samuti riigisaladuse seaduse (RT I 1999, 16, 271; 82, 752; 2001, 7, 17; 93, 565; 100, 643; 2002, 53, 336; 57, 354; 63, 387; 2003, 13, 67; 23, 147; 2004, 2, 7) alusel salastatud julgeoleku- ja kaitseotstarbeline kaup tollikontrollile lihtsustatud korras.

(3) Kaitsejõudude, piirivalve, päästemeeskonna, rahvusvahelise sõjalise peakorteri, välisriigi relvajõudude ja tsiviilkoosseisu ja nende liikme ning julgeoleku- ja kaitseotstarbelise kauba tolliformaalsuste teostamise korra [kehtestab Vabariigi Valitsus](#) määrusega.

(4) Välisriigi sõjalaeva, -lennuki ja muu sõjatehnika, päästemeeskonna transpordivahendi ja tehnika, samuti välisriigi relvajõudude liikmele, tsiviilkoosseisule ja ülalpeetavale ning päästemeeskonna liikmele kuuluvate kaupade ja isiklike asjade tollikontroll toimub vastavalt tollieeskirjadele või välislepingu alusel. Nende kaupadega seotud tolliformaalsused teostatakse vastavalt käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestatud korrale, kui see kaup on importimisel õigusaktide alusel vabastatud kõikidest maksudest.

§ 59. Välisriigi ja Eesti diplomaatiline post ning konsulaarsaadetis

- (1) Diplomaatiline post ja konsulaarsaadetised võivad sisaldada üksnes ametialaseks kasutamiseks ettenähtud dokumente ja kaupa.
- (2) Diplomaatiline post ja konsulaarsaadetised tuleb tähistada hästi nähtavate, nende sisule viitavate väliste märkidega.
- (3) Imporditavat või eksporditavat diplomaatilist posti ja konsulaarsaadetisi ei avata ega peeta kinni. Kui tollil on riski hindamisele tuginedes alust arvata, et diplomaatilise posti või konsulaarsaadetiste hulgas on kaupa, mis ei ole ette nähtud üksnes ametialaseks kasutamiseks, on tollil õigus paluda, et adressaat või lähetajariigi volitatud isik avaks saadetise tolliametniku juuresolekul. Saadetise avamisest keeldumise korral saadetakse see lähetaja kulul tagasi.

8. peatükk TOLLIVÕLG

§ 60. Tollivõla tagatis

- (1) Lisaks ühenduse tolliseadustiku artiklis 193 nimetatud tagatise liikidele võib tagatise esitada ka riigi kasuks seatud registerpandi või hüpoteegina asjaõigusseaduses (RT I 1993, 39, 590; 1999, 44, 509; 2001, 34, 185; 93, 565; 2002, 47, 297; 53, 336; 99, 579; 2003, 13, 64; 17, 95; 78, 523) või kommertsipandi seaduses (RT I 1996, 45, 848; 49, õiend; 1997, 48, 774; 2001, 93, 565; 2002, 53, 336) sätestatud korras.
- (2) Toll võib keelduda registerpandi või hüpoteegina esitatud tagatise aktsepteerimisest, kui ta leiab, et tagatis ei ole hõlpsasti realiseeritav või selle aktsepteerimine toob kaasa ülemääraseid halduskulusid, või kui tagatise suurus ei ületa 1 000 000 krooni.
- (3) Tagatise esitamise, kasutamise ja vabastamise korra ning tagatise suuruse määramise ja arvutamise alused [kehtestab rahandusminister määrusega](#).

§ 61. Tagatise suurus

- (1) Kui toll nõuab tagatist vastavalt ühenduse tolliseadustiku artikli 190 lõikele 1, määratakse tagatise suurus tolli otsusega. Toll võib määrata tagatise, mis võimaldab tollivõlast tuleneva impordi- või eksporditollimaksude summa tasumist igal ajal, või vähendatud tagatise.
- (2) Tagatise minimaalsed [määrad kehtestatakse](#) käesoleva seaduse § 60 lõike 3 alusel sätestatud tagatise suuruse määramise ja arvutamise alustes.
- (3) Toll vähendab isikult nõutava tagatise suurust vastavalt käesoleva seaduse §-s 62 sätestatule.
- (4) Toll võib teha uue tagatise määramise otsuse ja nõuda tagatise suurendamist, kui isik ei vasta enam käesoleva seaduse § 62 lõikes 1 sätestatud tingimustele või teda on karistatud sama paragrahvi lõikes 2 nimetatud süütegude eest.
- (5) Tagatise suurendamise otsuses määratakse tolli rahuldava tagatise esitamise tähtaeg, mis võib olla kuni kaks kuud otsuse tegemise päevast arvates.

§ 62. Nõuded tagatise suuruse vähendamiseks

- (1) Toll vähendab tagatise suurust kõigi järgmiste tingimuste täitmise korral:
 - 1) isiku raamatupidamine võimaldab tollil taotleja tegevust kontrollida;
 - 2) isikul on täpne arvepidamine kauba liikumise kohta;
 - 3) isikul on laitmatu ärialane reputatsioon;
 - 4) isikul ei ole kauba importimisel ja ekspordimisel kogutavate maksude osas maksuvõlga;
 - 5) isiku esitatud andmed on tõesed.
- (2) Toll võib tagatise suuruse vähendamata jätta, kui isikut on tagatise kohta otsuse tegemise päevale eelnud kuue kuu jooksul korduvalt karistatud käesolevas seaduses sätestatud väärteo eest, mille eest on karistusena ette nähtud füüsilisele isikule rahaträhv üle 100 trahviühiku ja juriidilisele isikule rahaträhv üle 30 000 krooni, või ta on toime pannud karistusseadustiku §-des 391–393 sätestatud kuriteo, mille karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud.

§ 63. Tagatise vabastamine ja kasutamine

- (1) Toll vabastab tagatise ühenduse tolliseadustiku artiklis 199 sätestatud lähtudes ning teavitab sellest asjaomast isikut kümne päeva jooksul tagatise vabastamise päevast arvates. Registerpandi või hüpoteegina esitatud tagatise vabastamisel kustutatakse registerpandi- või hüpoteegikanne seadusega sätestatud korras. [RT I 2007, 22, 113- jõust. 15.06.2007]

(2) Tollil on õigus tollivõlast tuleneva tollimaksu summa tähtpäevaks tasumata jätmise korral arvata tollivõlast tulenev impordi- või eksporditollimaksude summa koos sellelt arvestatud intressiga maha deposiidist, nõuda see sisse käendajalt või saada tagatise realiseerimisel laekunud summast. Tagatise kasutamisel nõutakse esmajärjekorras sisse impordi- või eksporditollimaksude summa ja seejärel sellelt arvestatud intress. Kui sama tagatisega tagatakse ka Eesti maksuseaduste alusel tollivõla tekkimisega seotud maksukohustusi ja tagatise suurus ei piisa kõigi maksunõuete rahuldamiseks, nõutakse tagatise kasutamisel esmajärjekorras sisse impordi- ja eksporditollimaksude summa, teises järjekorras muud maksud võrdeliselt maksunõuete ja seejärel intressid.

§ 64. Tollivõlg ebaõige informatsiooni andmisel

Kui tollideklaratsioon esitati ühenduse tolliseadustiku artikli 201 lõikes 1 nimetatud tolliprotseduuri rakendamiseks sellise informatsiooni põhjal, mille alusel jäid sisse nõudmata impordi- või eksporditollimaksud või osa nendest, on võlgnikuks ka isik, kes tollideklaratsiooni esitamiseks vajalikku informatsiooni andis ja kes teadis või oleks pidanud teadma, et see informatsioon oli ebaõige.

§ 65. Maksusumma arvestusse kandmine ja võlgnikule teatamine

(1) Tollivõlast tuleneva impordi- ja eksporditollimaksude summa kannab toll arvestusse täiskroonides.

(2) Kui tollivõla tekkimise aluseks ei ole tollideklaratsioon või kui tollil on alust arvata, et tollideklaratsioonis esitatud andmed ei ole tõesed, määrab toll impordi- ja eksporditollimaksude summa ning teatab sellest võlgnikule maksukorralduse seaduses sätestatud korras.

(3) Deklareeritud kauba impordi- ja eksporditollimaksude summa arvestusse kandmise, teatamise ja tasumise korra [kehtestab rahandusminister määrusega](#) .

§ 66. Tollimaksu summa tasumise tähtajad

(1) Impordi- ja eksporditollimaksude summa tasutakse tolliformaalsuste käigus tolli aktsepteeritud tollideklaratsiooni alusel impordi- ja eksporditollimaksude summa teatamise päeval. Kui impordi- ja eksporditollimaksude summa tasumise aluseks ei ole tollideklaratsioon, tasutakse impordi- ja eksporditollimaksude summa viie päeva jooksul, arvates impordi- ja eksporditollimaksude summa võlgnikule teatamise päevast.

(2) Kui impordi- ja eksporditollimaksude summa tasumise aluseks ei ole tollideklaratsioon, võib toll nõuda impordi- ja eksporditollimaksude summa kohest tasumist, kui tal on alust arvata, et summa sissenõudmisega viivitamise korral muutub selle sissenõudmine võimatuks.

§ 67. Tollimaksu summa tasumise viisid

Impordi- ja eksporditollimaksude summa tasutakse sularahas või sularahata arvelduse korras. Tasumine võib toimuda ka varasema enammakse arvel.

§ 68. Tollimaksu summa tasumise edasilükkamine

(1) Ühenduse tolliseadustiku artiklis 224 sätestatud impordi- ja eksporditollimaksude summa tasumise edasilükkamise loa saamiseks esitab isik kirjaliku taotluse. Taotlus peab sisaldama tagatise suuruse määramiseks vajalikke andmeid. Tasumise edasilükkamise luba väljastatakse pärast tolli rahuldava tagatise esitamist.

(2) Tasumise edasilükkamise luba tunnistatakse kehtetuks loa omaja kirjaliku taotluse alusel või tolli algatusel. Toll tunnistab loa kehtetuks, kui isik ei esita tagatise määramise otsuses näidatud tähtpäevaks tolli rahuldavat tagatist.

§ 69. [Kehtetu – [RT I 2007, 22, 113](#)- jõust. 15.06.2007]

§ 70. Tollimaksu summa tasumise tähtaja pikendamise arvutamine

Toll võib lubada, et kui kannete summeerimise või kauba vabastamise ajavahemik on kalendrinädal või -kuu, tasutakse impordi- ja eksporditollimaksude summa, mille tasumise tähtaega on pikendatud, hiljemalt:

- 1) sellele kalendrinädalale järgneva neljanda nädala reedel, kui ajavahemik on kalendrinädal;
- 2) sellele kalendrikuule järgneva kuu 16. kuupäeval, kui ajavahemik on kalendrikuu.

§ 71. Tasumata tollimaksu summa ja intressi sissenõudmine

Kui tollivõlast tulenevat impordi- ja eksporditollimaksude summat ei ole tasutud ettenähtud tähtaja jooksul, nõuab toll summa koos sellelt arvestatud intressiga sisse maksukorralduse seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

§ 72. Tollimaksu laekumine

Impordi- ja eksporditollimaksud laekuvad riigieelarvesse.

9. peatükk VASTUTUS TOLLIEESKIRJADE RIKKUMISE EEST

§ 73. Kauba ebaseaduslik Eestisse või Eestist välja toimetamine

(1) Deklareeritava kauba toimetamise eest ühendusevälisest riigist Eestisse või Eestist ühendusevälisesse riiki tollikontrollist kõrvale hoidudes, kauba deklareerimata jättes, kaupa vale tariifse klassifikatsiooniga või kirjeldusega deklareerides või muul pettuslikul viisil toimides – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 74. Ebaseaduslikud toimingud Eesti ja ühendusevälise riigi vahel kaubaga, mille suhtes kehtivad keelud ja piirangud

(1) Kohustusliku dokumendita või riikliku registri kandeta kauba, mille suhtes kehtivad piirangud, või keelatud kauba ühendusevälisest riigist Eestisse või Eestist ühendusevälisesse riiki toimetamise või tollikäitlusviisile deklareerimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 75. Ebaseaduslikud toimingud liikmesriikide vahel kaubaga, mille suhtes kehtivad keelud ja piirangud

(1) Kohustusliku dokumendita või riikliku registri kandeta kauba, mille suhtes kehtivad piirangud, või keelatud kauba teisest Euroopa Liidu liikmesriigist Eestisse või Eestist teise Euroopa Liidu liikmesriiki toimetamise eest selliste keeldude ja piirangute korral, mille riiklikku järelevalvet teostab toll, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 76. Ebaseaduslikud toimingud Eestis oleva kaubaga

(1) Ühendusevälisest riigist Eestisse tollisoodustusega toimetatud või tollijärelevalve all oleva kaubaga tehtavate ebaseaduslike toimingute või tehingute eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 77. Kauba ebaseaduslik toimetamine ajutise ladustamise kohta, tollilattu, vabatsooni ja vabalattu

(1) Kauba ebaseadusliku toimetamise eest ajutise ladustamise kohta, tollilattu, vabatsooni või vabalattu või sealt ebaseadusliku väljatoimetamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 78. Vabatsoonis ja vabalaos kehtivate nõuete rikkumine

(1) Vabatsoonis või vabalaos tolli loata tegutsemise või ehitise rajamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 79. Tolliametniku takistamine

(1) Tolliametniku takistamise, sealhulgas läbivaatuse teostamise takistamise või tolliametniku seaduslike korralduste ja nõudmiste eiramise või kontrolliks vajalike dokumentide või andmete esitamisest keeldumise või ettenähtud tähtpäevaks esitamata jätmise või valeandmete esitamise eest või dokumentide või andmete esitamise eest sellisel kujul, mis ei võimaldanud kontrolli teostamist, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 80. Kauba ladustamise ja hoidmise nõuete rikkumine

(1) Ajutise ladustamise kohas, tollilaos, vabatsoonis või vabalaos kauba ladustamise või hoidmise või kauba üle arvestuse pidamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 40 000 krooni.

§ 81. Kauba päritolu kohta valeandmeid sisaldava dokumendi esitamine

(1) Kauba päritolu kohta valeandmeid sisaldava dokumendi koostamise ja esitamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 40 000 krooni.

§ 82. Teatud valdkonnas tegutsemise õigusega isiku toimingud kaubaga

(1) Kauba ühendusevälisest riigist Eestisse või Eestist ühendusevälisesse riiki toimetamise või tollikäitlusviisile deklareerimise eest isiku poolt, kellel ei ole selles valdkonnas tegutsemise õigust tõendavat kohustuslikku dokumenti või registreeringut, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 40 000 krooni.

§ 83. Transpordivahendiga seotud tollieeskirjade rikkumised

(1) Tollieeskirjades ettenähtud kohas või teenistuskohustusi täitva tolliametniku märguandel transpordivahendi peatamata jätmise või tolliformaalsuste teostamisel transpordivahendiga ilma tolli loata edasisõitmise või sihttolliasutusse või muusse tolli määratud või aktsepteeritud kohta liikumisel ettenähtud marsruudist kõrvalekaldumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut või arestiga.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 40 000 krooni.

§ 84. Tollitõkendi ja kauba identifitseerimisvahendi rikkumine

(1) Tollitõkendi või kauba identifitseerimisvahendi rikkumise, omavolilise eemaldamise või tollitõkendiga kaitsitud kommertstranspordivahendisse või ehitisse tungimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 40 000 krooni.

§ 85. Tollieeskirjades sätestatud ja tolli määratud tähtaja eiramine

(1) Kaubale tollikäitlusviisi määramiseks või tolliprotseduuri lõpetamiseks või kauba reekspordiks ettenähtud tähtaja ületamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.

§ 86. Dokumentide säilitamise tähtaja eiramine

(1) Ühenduse tolliseadustiku artiklis 16 ettenähtud dokumentide säilitamise tähtaja eiramise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 krooni.

§ 87. Ujuvvahendi ebaseaduslik sildumine

(1) Tolliformaalsuste käigus ujuvvahendi poorti teise ujuvvahendi sildumise võimaldamise eest ilma tolli loata – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 krooni.

§ 88. Ettenägematu olukorraga ja vääramatu jõuga seotud toimingute tegemata jätmine

(1) Ettenägematu olukorraga või vääramatu jõuga seotud toimingute tegemata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 krooni.

§ 89. Tollile teatamisega viivitamine

(1) Tollijärelevalve all oleva kauba hävimisest või kahjustumisest tollile teatamisega viivitamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 krooni.

§ 90. Transpordivahendi saabumisest ja lahkumisest tollile teatamata jätmine

Sadama, postiteenuse osutaja, raudtee- või lennujaama ametiisiku või laevaagendi poolt kommertstranspordivahendi saabumisest või lahkumisest tollile ette teatamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

§ 91. Ebaseaduslikud toimingud tollijärelevalve all oleva veosega

(1) Tollijärelevalve all oleva veose avamise, ümberpakkimise, ümber- või mahalaadimise eest tolli loata – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 krooni.

§ 91¹. Sularaha deklareerimiskohustuse täitmata jätmine

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 1889/2005/EÜ ühendusse sisse toodava või ühendusest välja viidava sularaha kontrollimise kohta artiklis 3 sätestatud sularaha deklareerimiskohustuse täitmata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.
[RT I 2007, 22, 113- jõust. 15.06.2007]

§ 92. Kauba deklareerimine vale tariifse klassifikatsiooniga

(1) Kauba deklareerimise eest vale tariifse klassifikatsiooniga, kui selle tagajärjel ei vabaneta kohustustest ega omandata õigusi, – karistatakse rahatrahviga kuni 80 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 10 000 krooni.

§ 93. Oluline rikkumine

Ühenduse õigusaktides nimetatud oluliseks või tõsiseks rikkumiseks, mille puhul toll võib keelduda isikule soodsa otsuse tegemisest või tunnistada esialgse soodsa otsuse kehtetuks, loetakse käesolevas seaduses sätestatud tollieeskirjade rikkumine, mille eest on karistusena ette nähtud füüsilisele isikule rahatrahv üle 100 trahviühiku ja juriidilisele isikule rahatrahv üle 30 000 krooni, ning karistusseadustiku §-des 391–393 sätestatud süütegu.

§ 94. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 73–92 sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja väärtemenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313; 110, 654; 2003, 26, 156; 83, 557; 88, 590) sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 73–92 sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Maksu- ja Tolliamet.

(3) Kohtuväline menetleja või kohus võib kohaldada käesoleva seaduse §-des 73–76 sätestatud väärteto toimepanemise vahetuks objektiks olnud eseme või aine konfiskeerimist vastavalt karistusseadustiku §-le 83. Käesoleva seaduse §-des 73–76 sätestatud väärteto toimepanemise vahetuks objektiks olnud intellektuaalset omandit rikkuv kaup konfiskeeritakse.

(4) Kohtuväline menetleja või kohus võib konfiskeerida tollieeskirjade rikkumise eesmärgil eriliselt ümberehitatud transpordivahendi, millega või mille abil pandi toime tollieeskirjade rikkumine.

(5) Kinni peetud, hõivatud või tolli poolt konfiskeeritud kaupa hoitakse tolli valduses või see paigutatakse hoiule tollilattu või tolliterminali, kui kauba mõõtmed ja olemus seda võimaldavad.

§ 95. [Kehtetu – RT I 2003, 27, 166- jõust. 01.07.2004]

10. peatükk

TOIMINGUD KONFISKEERITUD, HÕIVATUD VÕI RIIGI OMANDISSE ÜLEKANTUD KAUBAGA

§ 96. Politsei- või piirivalveametniku poolt kinni peetud kauba või transpordivahendi üleandmine

Tollieeskirjade rikkumisega seotud kauba või transpordivahendi, mille on kinni pidanud politsei- või piirivalveametnik, annab kinnipidaja üle tolliametnikule. Üleandja ja vastuvõtja pädevad ametiisikud koostavad üleandmise kohta akti.

§ 97. Konfiskeeritud, hõivatud või riigi omandisse ülekantud kauba ja transpordivahendi realiseerimine

(1) Tolli poolt konfiskeeritud, käesoleva seaduse § 45 alusel hõivatud või riigi omandisse ülekantud kaup või transpordivahend realiseeritakse tollioksjonil. Kiirestirikneva kauba võib realiseerida enne konfiskeerimisotsuse jõustumist.

(2) Tolli poolt hõivatud peremehe kaub või transpordivahend realiseeritakse tollioksjonil, kui:

- 1) kauba või transpordivahendi omanikku või valdajat ei ole õnnestunud kindlaks teha nende ühendusevälisest riigist Eestisse saabumise või tolli poolt kinnipidamise päevast arvates 30 päeva jooksul;
- 2) kaup või transpordivahend on tollieeskirjade rikkumisega seoses kinni peetud, kuid selle suhtes ei ole tehtud konfiskeerimisotsust ning omanik või valdaja ei ole kaupa või transpordivahendit tollieeskirjade rikkumise asjas tehtud otsuse jõustumise päevast arvates 30 päeva jooksul tollilt välja nõudnud.

(3) Tollil on õigus võtta konfiskeeritud kauba kaubapartiist põhjendatud kogus kaupa õigusrikkumiste ennetustöös kasutamiseks.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud kaup, mida ei ole võimalik realiseerida, ning intellektuaalset omandit rikkuv kaup hävitatakse tollijärelevalve all käesoleva seaduse § 55 alusel kehtestatud korras.

Konfiskeeritud kauba hävitamise kulud nõuab toll sisse isikult, kellelt kaup konfiskeeriti. Hõivatud kauba hävitamise kulud nõuab toll sisse sellelt isikult, kelle tegevuse või tegevusetuse tagajärjel kaup hõivati, kui see isik on tollile teada. Isikult ei nõuta kulude hüvitamist, kui need ei ületa 50 krooni.

(5) Konfiskeeritud võltsitud rõivad ja jalatsid, millelt on lubamatud tähised eemaldatud, võib õiguste omaja kirjalikul nõusolekul üle anda riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse tervishoiu- või hoolekandetasutusele.

Konfiskeeritud võltsitud rõivaste ja jalatsite riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse tervishoiu- või hoolekandetasutusele üleandmise korra [kehtestab rahandusminister määrusega](#) .

§ 98. Konfiskeeritud, hõivatud või riigi omandisse ülekantud kauba tasuta üleandmine

(1) Käesoleva seaduse § 97 lõigetes 1 ja 2 nimetatud kauba võib õigusaktidega ettenähtud juhtudel realiseerimise asemel tasuta üle anda tervishoiu- või sotsiaalhoolekandeteenuse osutajale.

(2) Kui käesoleva seaduse § 97 lõigetes 1 ja 2 nimetatud kaup kuulub kaitsealuste liikide hulka või loodusliku loomastiku ja taimestiku ohustatud liikidega rahvusvahelise kaubanduse konventsiooni (RT II 1993, 27/28, 83) alla, antakse see realiseerimise asemel tasuta üle keskkonnaministri määratud asutusele.

(3) Kui käesoleva seaduse § 97 lõigetes 1 ja 2 nimetatud kaubal on kultuuriväärtus, antakse see realiseerimise asemel tasuta üle kultuuriministri määratud muuseumile.

(4) Kui käesoleva seaduse § 97 lõigetes 1 ja 2 nimetatud kaup on arhiiviväärtusega avalik arhivaal või arhiiviregistrisse kantud eraarhivaal, antakse see realiseerimise asemel tasuta üle riigiarhivaari määratud arhiivile.

(5) Isik, kellele kaupa tasuta üle antakse, peab esitama tollideklaratsiooni selle kauba vabasse ringlusse lubamiseks. Kaup antakse üle pärast tolliformaalsuste teostamist.

§ 99. Tollioksjon

(1) Tollioksjoni korraldaja on Eesti isik. Tollioksjoni korraldaja selgitatakse välja Maksu- ja Tolliameti korraldatava avaliku konkursiga. Tollioksjoni korraldajal on õigus tegutseda kaudse esindajana tollideklaratsiooni esitamisel ja tolliformaalsuste teostamisel.

(2) Käesoleva seaduse § 97 lõigetes 1 ja 2 nimetatud kauba või transpordivahendi kohta esitab tollioksjoni korraldaja tollile tollioksjoni toimumise päevast arvates kahe päeva jooksul tollideklaratsiooni kauba vabasse ringlusse lubamiseks.

(3) Tollioksjonil realiseeritud kauba eest laekunud summast kantakse esmajärjekorras riigieelarvesse tollivõlast tulenev impordi- ja eksporditollimaksude summa. Järgmisena arvestatakse laekunud summast tollioksjoni korraldajale kuus protsenti. Seejärel tasutakse tollivõla tekkimise korral Eesti maksuseaduste alusel tasumisele kuuluvad maksud ja intressid ning realiseerimisotsuse tegemise päevast arvates tekkinud hoiu- ja veokulud, kusjuures hoiu- ja veokulud tasutakse pärast maksude ja intresside tasumist ülejäänud summast. Järelejäänud summa kantakse riigieelarvesse.

(4) Tollioksjoni korraldamise korra [kehtestab rahandusminister määrusega](#) .

11. peatükk

LÕPPSÄTTED

§ 100–105. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 106. Seaduse rakendussätted

(1) Kuni käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud tolliseadustiku (RT I 2001, 88, 531; 2002, 61, 375; 63, 387; 92, 528; 2003, 2, 17; 26, 156; 73, 484; 88, 591) alusel Vabariigi Valitsuse korraldustega tähtajaliselt loodud vabatsoonid loetakse esimest tüüpi vabatsoonideks. Need vabatsoonid võivad tegutseda kuni vastavas Vabariigi Valitsuse korralduses märgitud tähtpäevani tingimusel, et vabatsoon vastab tollieeskirjades sätestatud nõuetele ja tingimustele.

(2) Kuni käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud tolliseadustiku alusel antud luba, mis on seotud tollimaakleri, tema volitatud esindaja, tollilao, tolliterminali, hoiukoha või vabatsoonis tegutseva isiku tegevusega, sisenemisdeklaratsiooni või lihtsustatud tollideklaratsiooni esitamise või maksepikenduse õigusega, kehtib käesoleva seaduse jõustumisest arvates ühe aasta jooksul tingimusel, et loa omaja tegevus vastab tollieeskirjadele. Eesti Euroopa Liiduga ühinemise lepingus (RT II 2004, 3, 8) nimetatud load kehtivad ühinemislepingus sätestatud tingimustel ja ajavahemiku jooksul.

(3) Kaubale, mille tollideklaratsioon on aktsepteeritud enne käesoleva seaduse jõustumist, kohaldatakse tollideklaratsiooni menetlemisel kuni käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud tolliseadustikku. Eesti Euroopa Liiduga ühinemise lepingus nimetatud tolliprotseduurid lõpetatakse ühinemislepingus sätestatud tingimustel ja ajavahemiku jooksul. Käesoleva seaduse jõustumise päeval kasutusel olev ajutise impordi tolliprotseduur, mille eesmärgid ja tingimused ei vasta tollieeskirjades sätestatud nõuetele ja tingimustele, lõpetatakse ajutise impordi tollideklaratsioonis määratud tähtpäeval.

(4) Eestisse toimetatav ühenduse kaup või Tšehhi Vabariigis, Küprose Vabariigis, Läti Vabariigis, Leedu Vabariigis, Ungari Vabariigis, Malta Vabariigis, Poola Vabariigis, Sloveenia Vabariigis või Slovaki Vabariigis (edaspidi *liituvad riigid*) vabas ringluses olnud kaup, mille eksportimisega seotud tolliformaalsused on ühenduses või liituvast riigis enne käesoleva seaduse jõustumist lõpetatud, loetakse ühenduseväliseks kaubaks. Ühenduseväliseks kaubaks loetakse ka kaup, mis lähetati ühendusest või liituvast riigist Eestisse enne käesoleva seaduse jõustumist ja saabus Eestisse pärast käesoleva seaduse jõustumist.

(5) Eesti kaup, mis on käesoleva seaduse jõustumise päeval välistöötlemise tolliprotseduuril ühenduses või liituvast riigis, loetakse selle tollijärelevalve all Eestisse toimetamise korral ühenduseväliseks kaubaks.

(6) Eesti kaup, mis oli enne käesoleva seaduse jõustumist toimetatud ühendusse või liituvasse riiki eesmärkidel, mis vastavad imporditollimaksudest täieliku vabastusega ajutise impordimise tolliprotseduuri rakendamise eesmärkidele, loetakse selle tollijärelevalve all Eestisse toimetamise korral ühenduseväliseks kaubaks.

(7) Käesoleva paragrahvi lõigetes 4–6 nimetatud ühenduseväline kaup vabastatakse imporditollimaksudest ja muudest ühenduse tollimeetmetest Eesti Euroopa Liiduga ühinemise lepingus sätestatud dokumentide esitamisel.

(8) Eestist kauba ühendusse või liituvasse riiki toimetamiseks enne käesoleva seaduse jõustumist tollile esitatud ekspordi, välistöötlemise või taasväljaveo tollideklaratsioon tunnistatakse kehtetuks, kui kaupa ei lähetatud enne käesoleva seaduse jõustumist.

(9) Toll võib käesoleva seaduse jõustumise päeval kehtima hakkavate lubade, sertifikaatide ja muude dokumentide taotlusi vastu võtta ja menetleda ning neid dokumente väljastada pärast käesoleva seaduse avaldamist.

(10) Kuni 2004. aasta 30. juunini kehtib käesoleva seaduse § 39 lõige 4 järgmises sõnastuses:

«(4) Kauba kohta, mille suhtes on kahtlus, et see rikub intellektuaalset omandit EÜ Nõukogu määruse 3295/94/EÜ võltsitud ja piraatkaupade vabasse ringlusesse lubamist, ekspordi, reeksporti või peatamisprotseduuri algatamist keelustavate meetmete sätestamise kohta (EÜT L 341, 30.12.1994, lk 8–13) tähenduses, annab õiguste omaja kaubale proovide või näidiste uurimise alusel talle kauba kinnipidamisest teatamisest arvates kümne tööpäeva jooksul kirjaliku hinnangu. Õiguste omajale ei maksta hinnangu andmise eest tasu.»

(11) Käesoleva seaduse § 95 kehtib kuni kriminaalmenetluse seadustiku (RT I 2003, 27, 166; 83, 558; 88, 590) jõustumiseni.

[Paragrahv 106¹ jõustub 1.01.2008]

§ 106¹. Tolliteenistuse staaži sooduskorras arvestamine

(1) Tolliteenistuse staažiks loetakse teenistuse aeg tolliametniku ametikohal.

(2) Tolliteenistuse staaži hulka arvatakse sooduskorras kolmekordselt teenistuse aeg tolliametnikuna alates 1990. aasta 22. oktoobrist kuni 1994. aasta 31. juulini, kui isiku tolliteenistuse staaž on kokku vähemalt 20 aastat.

[RT I 2007, 11, 50- jõust. 18.02.2007]

§ 107. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2004. aasta 1. mail.

(2) Käesoleva seaduse § 106¹ jõustub 2008. aasta 1. jaanuaril.

[RT I 2007, 11, 50- jõust. 18.02.2007]